

Josip Mihaljević

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti
Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Ivana Lučića 3, 10000 Zagreb

PROCES OBNOVE MREŽNIH STRANICA HRVATSKOG ARHIVISTIČKOG DRUŠTVA

UDK 061.2(497.5):930.25
061.2(497.5):004

Stručni rad

Ovaj članak opisuje proces obnove mrežnih stranica Hrvatskog arhivističkog društva na kojem su sudjelovali studenti Filozofskog Fakulteta u Zagrebu s Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti u suradnji s članovima Hrvatskog arhivističkog društva. Taj je proces prvo uključio analizu informacijskih i tehničkih aspekta mrežnih stranica osam većih svjetskih arhivističkih društva. Na temelju zaključka i analize započelo se s tehničkim dijelom izrađivanja stranica na skrivenoj poddomeni prve stranice. Tijekom izrade novih stranica pojedini programski dijelovi lokalno su testirani. Osim prijenosa i poboljšavanja prikaza sadržaja starih stranica, koji uglavnom uključuje tekstne informacije i slike, stvoreno je mnogo novog sadržaja koji uključuje publikacije sa skupova, koje se mogu izravno čitati i preuzeti sa stranica, interaktivne karte s arhivima u Hrvatskoj i u svijetu te različite arhivističke igre. U zaključku rada daju se prijedlozi za poboljšanje i daljnji razvoj novih stranica.

Ključne riječi: *analiza mrežnih stranica, arhivistička društva, društvene mreže, multimedijски sadržaj, objave na mrežnim stranicama, obnova mrežnih stranica*

1. Uvod

Mrežne stranice danas su jedan od važnijih informacijskih izvora jer omogućuju širu i lakšu distribuciju informacija pomoću mrežnih poveznica (engl.

hyperlink). Pomoću web 2.0¹ tehnologije mrežne stranice mogu služiti kao podrška u poslovanju jer ta tehnologija omogućuje izravnu komunikaciju između više osoba koje se nalaze na različitim mjestima, pohranu i dijeljenje digitalnih dokumenata i drugih vrsta podataka te izradu i prikaz multimedijjskih sadržaja koji se mogu koristiti u obrazovne i promotivne svrhe. Internetska tehnologija jako se brzo razvija te time stalno nudi nove mogućnosti za razvoj mrežnih stranica. Za mrežne stranice koje se danas izrađuju bitno je redovito ažuriranje i dopunjavanje novim za struku relevantnim sadržajem². Zbog toga se pred kraj 2015. godine započelo s obnovom stranica Hrvatskog arhivističkog društva. Stare stranice Društva bile su izrađene 2009. godine u sustavu za upravljanje mrežnim sadržajem³ (engl. *CMS*) Joomla 1.5. Unatoč tomu što su stranice bile funkcionalne, nisu imale suvremeni i grafički atraktivan dizajn ni prilagođen prikaz sadržaja za mobilne uređaje različitih veličina te nisu imale mnogo dodatnog sadržaja koji bi osigurano da se korisnici često vraćaju na stranice. Na izradi novih mrežnih stranica sudjelovali su Rea Car i Tihana Alfrević, koja je izgradila društvene mreže koje su se povezale s mrežnim stranicama, prof. Hrvoje Stančić, članovi Hrvatskog arhivističkog društva i autor ovog rada.

2. Analiza sadržaj stranica drugih arhivističkih društava

Prije početka tehničkog dijela izrade novih mrežnih stranica, provedena je analiza mrežnih stranica arhivističkih društava drugih zemalja: Francuska,⁴ Norveška,⁵ Kanada,⁶ Švicarska,⁷ Australija,⁸ Nizozemska,⁹ Engleska¹⁰ i Amerika.¹¹ Analiziran je izgled naslovne stranice, cjelovita struktura sadržaja na stranici, obavijesti koje se objavljuju i pojedinačni sadržaji koje različite stranice nude, poput vodiča, preplate na časopise, tezaurus, Google karata, oglašavanja za nove poslove itd. Analiza sadržaja stranica prikazana je pomoću niza slika podijeljenih po

¹ Web 2.0 obuhvaća različite mrežne platforme za različite kućne i prijenosne uređaje koje se sastoje od mrežnih stranica, wikija, foruma i drugih alata za komunikaciju, sustava za učenje te različitih programa i medija za korisnike (Depietro, 2013, str. 1).

² Hoegg, R.; Martignoni, R; Meckel, M.; Stanoevska-Slabeva, K. Overview of business models for Web 2.0 communities. *GeNeMe* (Dresden). (2006), str. 12–14.

³ Sustavi za upravljanje sadržajem (*Content management system*) odnose se na svako rješenje koje omogućava klasifikaciju, organizaciju, povezivanje i svaki drugi oblik uređivanja i kontrole sadržaja (Rouse, 2016).

⁴ *Association des archivistes français*. URL: <http://www.archivistes.org/> (11.12.2016.)

⁵ *Norsk arkivrad*. URL: <http://www.arkivrad.no/> (11.12.2016.)

⁶ *The Association of Canadian Archivists*. URL: <http://archivists.ca/> (11.12.2016.)

⁷ *Verein Schweizerischer Archivarinnen und Archivare*. URL: <http://vsa-aas.ch/> (11.12.2016.)

⁸ *Australian Society of Archivists*. URL: www.archivists.org.au (11.12.2016.)

⁹ *gahetNA*. URL: <http://www.gahetna.nl/> (11.12.2016.)

¹⁰ *The Archives and Records Association*. URL: <http://www.archives.org.uk/> (11.12.2016.)

¹¹ *Society of American Archivists*. URL: <https://www2.archivists.org/> (11.12.2016.)

Slika 1. Primjer slike napravljene u programu ActivePresenter koji se koristio za analizu sadržajnih dijelova mrežne stranice.

kategorijama vezanim za dijelove stranice. Na svakoj slici nalaze se anotacije za različite sadržajne dijelove mrežnih stranica.¹² Slike zajedno s anotacijama rađene su u snimaču ekrana ActivePresenter (engl. *screencasting software*),¹³ tako da je snimljen svaki pritisak miša na stranici te pretvoren u sličicu (slajd) za obradu u programu. Izbrisane su nepotrebne sličice, a za ostale je napravljeno više dijaloških okvira koji objašnjavaju sadržaj mrežnih stranica. Sličice su s anotacijama bile prebačene kao niz slika u dokument u Wordu. Isti postupak ponovljen je za društvene mreže stranica arhivističkih društava¹⁴.

Na temelju te grafičke analize napravljena je nova tablična analiza informacijskih i tehničkih aspekata mrežnih stranica. Kod informacijskih aspekata promatrano je dijeli li se objava početne stranice na različite kategorije, objavljuju li se natječaji za posao, objavljuju li se radovi članova društva, nudi li stranica bitne zakonodavne dokumente za obavljanje prakse, nude li se arhivistički tečajevi i radionice, kako su prikazane kontaktne informacije te jesu li stranice povezane s društvenim mrežama.

¹² Car, R.; Mihaljević J. *Analiza sadržaja stranica drugih arhivističkih društava*. 2015. URL: <https://goo.gl/YnoQE7> (11.12.2016.)

¹³ Snimač ekrana program je koji, kad se uključi, omogućava korisniku da snimi aktivnosti koje izvodi na vlastitom računalu na kojem je pokrenut taj tip programa. Često se pomoću njega izrađuju videopute za rad na računalu koje mogu, ali ne moraju, biti interaktivne te mogu, ali ne moraju, imati snimljen zvuk u pozadini (Kelly, 2009).

¹⁴ Alfrević, T. *Analiza društvenih mreža drugih arhivističkih društava*. 2015. URL: <https://goo.gl/HrXeYy> (11.12.2016.)

Tablica 1. *Analiza informacijskih aspekta stranica arhivističkih društava*

Podjele objava na početnoj stranici po kategorijama	
Francusko arhivističko društvo	Objave su podijeljene na novosti, publikacije, događaje i obavijesti o zapošljavanju.
Norveško arhivističko društvo	Objave nisu podijeljene po kategorijama.
Kanadsko arhivističko društvo	Objave nisu podijeljene po kategorijama.
Udruga Švicarskih arhivista	Objave se dijele na novosti, mrežne poveznice za seminare, konferencije, tečajeve i objave o zapošljavanju.
Australsko arhivističko društvo	Objave se dijele na novosti i obavijesti o događajima poput konferencija, skupova itd.
Nizozemsko arhivističko društvo	Osim novosti, bitan se sadržaj ističe na gornjem klizaču (engl. <i>slider</i>) i poveznicama sa strane.
Englesko arhivističko društvo	Obavijesti se ne dijele po kategorijama, ali se bitan sadržaj ističe na klizaču.
Američko arhivističko društvo	Objave se ne dijele po kategorijama.
Objava natječaja za posao	
Francusko arhivističko društvo	Poveznice za obavijesti o zapošljavanju nalaze se na početnoj stranici. Svaka od tih obavijesti daje informacije o ustanovi koja traži zaposlenika te koje kompetencije zaposlenik mora imati.
Norveško arhivističko društvo	Postoji stranica s natječajima za posao. Moguće je pretplatiti se na RSS, ¹⁵ koji obavještava posjetitelje stranice kad su dodani novi natječaji za posao.
Kanadsko arhivističko društvo	Na stranice se može poslati ponudu za posao arhivista. Postoji i zasebna stranica s popisom ponuđenih poslova, a svaki je posao detaljno opisan.
Udruga Švicarskih arhivista	Na početnoj stranici nalaze se poveznice koje vode do objava o zapošljavanju.
Australsko arhivističko društvo	Nemaju nikakav sadržaj u vezi s zapošljavanjem arhivista.
Nizozemsko arhivističko društvo	Nemaju nikakav sadržaj u vezi s zapošljavanjem arhivista.
Englesko arhivističko društvo	Nude se mogućnosti zapošljavanja na stranici koja daje osnovne informacije o zanimanju arhivista.

¹⁵ RSS (Rich Site Summary ili Really Simple Syndication) mrežni je format koji prikuplja obavijesti s mrežnih stranica te ih skraćeno prikazuje na drugim mrežnim stranicama (Panian, 2005, str. 154).

Američko arhivističko društvo	Postoji zasebna stranica s natječajima za posao.
Objava radova članova društva	
Francusko arhivističko društvo	Publikacije su istaknute na početnoj stranici te se mogu preuzeti u PDF formatu. Za svaku je publikaciju na stranici napravljen sažetak.
Norveško arhivističko društvo	Mogu se preuzeti prezentacije s različitih znanstvenih seminara te arhivistički časopis društva kao PDF dokument.
Kanadsko arhivističko društvo	Članci iz časopisa društva mogu se preuzeti u PDF formatu. Za pristup nekim člancima potrebno je biti registrirani član društva.
Udruga Švicarskih arhivista	Mogu se preuzeti članci sa znanstvenih konferencija i savjetovanja.
Australsko arhivističko društvo	Publikacije se dijele na časopis društva i publikacije članova društva s različitih simpozija i drugih znanstvenih okupljanja. Dio publikacija može se kupiti u tiskanom obliku pomoću sustava za e-kupovinu. Registrirani članovi dobivaju popust.
Nizozemsko arhivističko društvo	Na stranicama se nalazi mrežna trgovina u kojoj se prodaju knjige. Časopis društva također se može izravno čitati s mrežnih stranica kao e-časopis u kojem se mogu listati stranice.
Englesko arhivističko društvo	Časopise i članke članova društva moguće je preuzeti u PDF formatu. Za pristup određenim sadržajima potrebno je biti član društva.
Američko arhivističko društvo	Pomoću mrežne trgovine mogu se kupiti knjige iz knjižnice arhivističkog društva. Moguće je izravno čitati različite e-časopise društva te se pretplatiti za preuzimanje određenih publikacija.
Zakonodavni dokumenti	
Francusko arhivističko društvo	Na početnoj stranici nude se arhivski resursi za rad. U donjem izborniku nalaze se referentni izvori. Nekim zakonodavnim dokumentima mogu pristupiti samo registrirani članovi društva.
Norveško arhivističko društvo	Nema općih dokumenata koji bi se mogli koristiti kao pomoć u arhivskoj stuci. Na stranici se nalaze dokumenti koji se odnose isključivo na poslovanje društva, poput statuta i različitih izvještaja.
Kanadsko arhivističko društvo	Postoji odvojena stranica s dokumentima društva o tome što su arhivi i što je posao arhivista. Stranica ne navodi zakone, pravilnike ni norme.

Udruga Švicarskih arhivista	Na stranicama se nalaze različiti pravni dokumenti društva, poput statuta i međunarodnih dokumenata, primjerice ISO norme.
Australsko arhivističko društvo	Na stranicama se mogu naći samo pravilnici o radu društva.
Nizozemsko arhivističko društvo	Na stranicama se mogu naći samo dokumenti u vezi s radom društva.
Englesko arhivističko društvo	Na stranicama se mogu naći samo dokumenti u vezi s radom društva, poput etičkog kodeksa.
Američko arhivističko društvo	Na stranicama se mogu naći samo dokumenti u vezi s radom društva, poput etičkoga kodeksa i strateških planova.
Ponuda arhivističkih tečajeva i radionica	
Francusko arhivističko društvo	Na stranicama se nalaze obavijesti o različitim arhivističkim tečajevima. Za svaki su tečaj navedeni sadržaj i ciljevi. Tečajevi se plaćaju te je za prijavu potrebno ispuniti obrazac koji se nalazi na stranici.
Norveško arhivističko društvo	Na vrhu početne stranice nalazi se poveznica koja vodi do objava o tečajevima. Tečajevi su u vezi s upravljanjem radom u arhivima i njegovim planiranjem, digitalizacijom, odlaganjem dokumenata, rukovanjem osobnim dokumentima te administracijom i upravljanjem elektroničkim predmetima i sustavima. Svaki tečaj ima određenu cijenu, a polaznici tečaja po završetku dobivaju diplomu.
Kanadsko arhivističko društvo	Radionice se održavaju jedino unutar konferencija u čijoj organizaciji društvo sudjeluje.
Udruga Švicarskih arhivista	Obavijesti o radionicama i tečajevima objavljuju se pod kategorijom „događaji“ na početnoj stranici.
Australsko arhivističko društvo	Nema podataka o radionicama i tečajevima.
Nizozemsko arhivističko društvo	Nema podataka o radionicama i tečajevima.
Englesko arhivističko društvo	Ponuđena je mogućnost registracije za osam radionica koje se plaćaju te polaznik dobiva potvrdu nakon njihova završetka. Na radionicama se obrađuju autorska prava, zaštita podataka, odnosi s javnošću, upravljanje e-zapisima i slobodnim pristupom informacijama.
Američko arhivističko društvo	Stranice nude mogućnost prijave za mrežne (engl. <i>online</i>) i klasične tečajeve (u predavaonicama) iz različitih područja arhivistike. Uglavnom je riječ o novim tečajevima, radionicama i predavanjima. Za svaki je tečaj navedena cijena, vrijeme trajanja i popis kompetencija koje polaznik mora steći.

Prikaz kontaktnih informacija	
Francusko arhivističko društvo	Osnovne kontaktne informacije, poput adrese i telefonskog broja, nalaze se u lijevom kutu na početnoj stranici. Nema Google karte koja prikazuje sjedište arhivističkog društva.
Norveško arhivističko društvo	U gornjem izborniku nalazi se poveznica na stranicu na kojoj su navedene osnovne kontaktne informacije, poput adrese, telefonskoga broja i e-adrese. Postoji i poveznica na Google karti koja prikazuje zgradu društva.
Kanadsko arhivističko društvo	Osnovne kontaktne informacije, poput adrese, telefonskog broja, različitih e-adresa i broja faksa, nalaze se u poveznici <i>O nama</i> (engl. <i>About us</i>). Nema Google karte koja prikazuje sjedište arhivističkog društva.
Udruga švicarskih arhivista	U gornjem izborniku nalazi se poveznica na stranicu na kojoj se nalaze osnovne kontaktne informacije, poput adrese, telefonskog broja i e-adrese uprave društva.
Australsko arhivističko društvo	Poveznica na stranicu s kontaktnim informacijama nalazi se na dnu. Na stranici pišu osnovne kontaktne informacije, poput adrese društva, telefonskog broja, e-adresa ravnatelja, tajnika itd. Također se nalaze poveznice na društvene mreže i kontaktni obrazac za izravno slanje e-poruka društvu.
Nizozemsko arhivističko društvo	U donjem izborniku nalazi se popis s poveznicama na stranicu društva na kojoj je slikom prikazana lokacija zgrade društva te na kojoj se nalazi kontaktni mrežni obrazac za izravno slanje e-pošte društvu, informacije o radnom vremenu društva i poveznica za komunikaciju s društvom preko <i>chata</i> ¹⁶ .
Englesko arhivističko društvo	Osnovne kontaktne informacije, poput adrese, telefonskog broja i različitih e-adresa nalaze se na poveznici <i>O nama</i> (engl. <i>About us</i>). Nema Google karte koja prikazuje sjedište arhivističkog društva. Na stranici se nalazi prijavnica, koja se može preuzeti u PDF formatu.
Američko arhivističko društvo	Poveznica na stranicu s kontaktnim informacijama nalazi se u gornjem i donjem izborniku. Na stranici se mogu naći osnovne informacije, poput adrese društva, telefonskog broja, e-adrese, a ispod toga nalazi se mrežni kontaktni obrazac za slanje e-poruka.

¹⁶ *Chat* ili čavrljanje podrazumijeva izravnu mrežnu komunikaciju uz pomoć teksta između dvoje ili više ljudi (Panian, 2005, str. 87).

Povezanost s društvenim mrežama	
Francusko arhivističko društvo	Na vrhu stranice nalaze se poveznice za Facebook, Twitter i LinkedIn stranicu. Neke obavijesti mogu se dijeliti pomoću različitih društvenih mreža.
Norveško arhivističko društvo	Ima samo poveznicu na svoje Facebook stranice, koja se nalazi ispod lijevog izbornika. Obavijesti se ne mogu dijeliti na društvenim mrežama.
Kanadsko arhivističko društvo	Na vrhu stranice nalaze se poveznice na Twitter, Facebook i LinkedIn stranicu. Također ima svoj blog i YouTube kanal za videozapise.
Udruga švicarskih arhivista	Na početnoj stranici u više odvojenih prozorčića prikazuju se objave s različitih Twitter stranica.
Australsko arhivističko društvo	Ima vlastitu društvenu mrežu Archives Live te poveznice na popularne društvene mreže Twitter, Facebook i Flickr za slike te ima svoj YouTube kanal.
Nizozemsko arhivističko društvo	U donjem izborniku nalaze se poveznice na Twitter, Facebook i Flickr stranice društva.
Englesko arhivističko društvo	Na početnoj stranici nalazi se prozorčić s posljednjim Twitter objavama. Također ima vlastiti blog.
Američko arhivističko društvo	U donjem izborniku na vrhu nalaze se poveznice na Facebook, Twitter, Instagram i LinkedIn stranice. Obavijesti se mogu dijeliti na društvenim mrežama.

Na temelju informacija navedenih u gornjoj tablici možemo vidjeti da oko pola stranica arhivističkih društava ne dijeli svoje objave u kategorije, nego u središte početne stranice stavljaju sve relevantne obavijesti. Neke stranice imaju klizače na vrhu, pomoću kojih se slikom ističu bitne i aktualne obavijesti. Većina stranica arhivističkih društava ima istaknutu stranicu na kojoj se objavljuju natječaji za arhivske poslove. Taj je informacijski aspekt bitan jer pomaže arhivistima pri traženju posla. Praktično je imati sve natječaje za arhivske poslove na stranicama arhivističkog društva, a ne samo na stranicama pojedinih arhiva, jer osoba koja traži posao ne mora pratiti više stranica arhiva. Publikacije društva uglavnom su prikazane pomoću PDF dokumenata koji uključuju radove s različitih konferencija, savjetovanja i drugih znanstvenih skupova. Također se na stranicama većine arhivističkih društava nalaze i njihovi znanstveni časopisi. Neka društva imaju i mrežnu trgovinu u kojoj se prodaju njihove publikacije. Na većini stranica arhivističkih društava ne mogu se naći opće arhivske norme poput ISO norma, ali većina društava na svojim stranicama donosi pravilnike, statute i etičke kodekse. Neke stranice arhivističkih društava nude mogućnost prijave na različite tečajeve i radionice iz arhivističke struke ili donose obavijesti o tečajevima i radionicama. Kontaktne informacije društva uglavnom se nalaze na vrhu stranice, ali neke mrežne stranice imaju izdvojenu stranicu *O nama* (engl. *About us*), na kojoj su navedene

osnovne informacije, poput telefonskog broja i e-adrese. Mnoga društva na svojim stranicama nemaju Google kartu za prikaz adrese, što je nedostatak jer se Google karte mogu lako besplatno ugraditi na mrežne stranice te pomažu posjetiteljima u nalaženju lokacije arhiva. Osim stranica engleskog i švicarskog arhivističkog društva, sve ostale stranice arhivističkih društva imaju poveznice na svoje Facebook stranice. Neke stranice imaju i Twitter i LinkedIn te se koriste Flickerom za objavu fotografija.

Analiza obuhvaća i prilagođenost grafičkog dizajna mrežnih stranica uređajima različitih veličina te responzivnost dizajna mrežnih stranica i multimedijске sadržaje koji se mogu koristiti s ciljem promicanja arhivske prakse.

Tablica 2. *Analiza tehničkih aspekata*

Responzivan mrežni dizajn	
Francusko arhivističko društvo	Stranice nemaju responzivan dizajn te su zato neprikladne za pregled na mobilnim uređajima jer zahtijevaju od korisnika da redovito povećava sliku na ekranu. Poveznicama iz padajućih izbornika ne može se pristupiti jer su programirane tako da se prikažu kad se prijede pokazivačem miša preko izbornika, a mobilni se uređaji ne koriste pokazivačem miša za pregled sadržaja. To je problem koji se pojavljuje i kod drugih starijih mrežnih stranica koje su nastale prije nego što su mobilni uređaji postali vodeći uređaji za pregled internetskog sadržaja. Zbog toga je stranice potrebno redizajnirati.
Norveško arhivističko društvo	Stranice imaju responzivan dizajn koji jako dobro radi za pregled sadržaja na mobilnim uređajima jer se sadržaj po veličini dobro prilagođava širini ekrana mobilnog uređaja. Glavni izbornik nema problem kao prethodno spomenute stranice jer se svim poveznicama može pristupiti.
Kanadsko arhivističko društvo	Stranice nemaju responzivan dizajn, ali nisu nepregledne kao stranice Francuskog arhivističkog društva jer se, za razliku od njih, koriste većim fontom te je moguće pristupiti svim poveznicama na stranicama.
Udruga švicarskih arhivista	Stranice imaju responzivan dizajn te se cijeli sadržaj stranica može lako i brzo pregledavati na mobilnom uređaju. Pregledavanje stranica na mobilnom uređaju olakšava sitan gumbić strelice koji se nalazi u donjem desnom kutu. Kad se taj gumbić pritisne, odmah vraća stranicu na vrh do glavnog izbornika, što skraćuje vrijeme povratka do glavnog izbornika.
Australsko arhivističko društvo	Stranice imaju responzivan mrežni dizajn i sadržaj se može lako pregledavati. Jedino nemaju gumbić za povratak na vrh stranice kao prethodno spomenute stranice.
Nizozemsko arhivističko društvo	Stranice imaju responzivan mrežni dizajn i početna stranica na mobilnim uređajima izbacuje iz prikaza dodatne sadržaje poput popisa najčešćih pojmova, kako ne bi bila prenatrpana sadržajem.

Englesko arhivističko društvo	Stranice nemaju responzivan dizajn te je potrebno povećati sliku za pregled sadržaja na mobilnim uređajima. Nemoguće je pristupiti svim poveznicama iz glavnog izbornika jer se pojavljuju jedino kad se na izborniku nalazi pokazivač miša. Sa stranicama su povezani isti problemi kao i sa stranicama Francuskog arhivističkog društva te bi trebalo dizajn što prije obnoviti.
Američko arhivističko društvo	Stranice su responzivne te se lako može pristupiti čitavom sadržaju pomoću mobilnog uređaja.
Multimedijski sadržaji	
Francusko arhivističko društvo	Stranice ne nude interaktivne multimedijske sadržaje.
Norveško arhivističko društvo	Stranice ne nude interaktivne multimedijske sadržaje.
Kanadsko arhivističko društvo	Na stranicama se nalazi interaktivna vremenska lenta izrađena pomoću mrežnog alata myHistro, koji prikazuje događaje na karti po godinama.
Udruga švicarskih arhivista	Na stranicama se nalazi interaktivna Google karta arhiva u Švicarskoj. Svaki arhiv ima svoju lokaciju označenu na karti iglicom. Kad se pritisne iglica, iskače dijaloški okvir u kojem piše naziv arhiva i poveznica na njegovu mrežnu stranicu. Nema slike arhiva ni detaljnijih informacija o arhivu.
Australsko arhivističko društvo	Stranice ne nude interaktivne multimedijske sadržaje.
Nizozemsko arhivističko društvo	Na stranicama se može detaljno pregledavati arhivsko gradivo pomoću alata za povećanje slike. Postoji poveznica za atlas nizozemske baštine, koji je napravljen pomoću Google karte.
Englesko arhivističko društvo	Stranice ne nude interaktivne multimedijske sadržaje.
Američko arhivističko društvo	Na stranicama se nalaze interaktivni e-časopisi, koji se koriste Flash tehnologijom za čitanje.

Većina analiziranih stranica ima responzivan mrežni dizajn, koji olakšava pregledavanje sadržaja na mobilnim uređajima. Ipak, ima veoma malo zanimljivog multimedijskog sadržaja za promoviranje arhivske struke osim interaktivne Google karte na stranicama Udruge švicarskih arhivista i Nizozemskog arhivističkog društva i vremenske lente na stranici Kanadskog arhivističkog društva.

2.1. Zaključak analize

Nakon analize mrežnih stranica svakog arhivističkog društva donesen je završni zaključak koji se odnosio na to kakve bi nove mrežne stranice Hrvatskog arhivističkog društva trebale biti. Završni zaključak analize bio je:

Nakon pregleda nekoliko stranica arhivističkih društava drugih država, došli smo do zaključka da je jedan od osnovnih zahtjeva za obnovu stranica Hrvatskoga arhivističkog društva jednostavna i pregledna naslovna stranica koja ima istaknute sve bitne događaje i novosti. Naslovna stranica ne bi trebala sadržavati previše informacija, nego bi s pomoću navigacijske trake i kvalitetnoga padajućeg izbornika trebala nuditi jednostavan pristup svim relevantnim informacijama. Dobre početne stranice imaju Australsko arhivističko društvo i Udruga švicarskih arhivista. Važno je da stranice korisniku pružaju zanimljiv sadržaj poput vremenske lente koja prikazuje povijest društva kao na stranicama Kanadskoga arhivističkog društva, glosara i tezaurusa kao na stranicama Američkoga arhivističkog društva, Google karte s lokacijama i informacijama svih AKM suradničkih institucija kao na stranicama Udruge švicarskih arhivista i digitalnog časopisa kao na stranicama više društava. Također stranice HDA-a, kao i ostale kvalitetne stranice, trebaju sadržavati najnovije obavijesti, zatim obavijesti o mogućnostima zapošljavanja, definicije osnovnih arhivski pojmova u obliku rječnika ili glosara, ponude različitih tečajeva i obrazovnih materijala, online kupovinu, informacije o bitnim događajima kao što su konferencije i skupovi te imati podjelu na različite arhivske grupe, npr. studentske grupe ili grupe namijenjene povjesničarima. Stranice bi trebale sadržavati sve informacije koje korisniku mogu zatrebati bez nepotrebnih poveznica na druge stranice ili portale. Poželjna je i implementacija kalendar-skih događanja i skupova, koja korisniku omogućuje odličnu preglednost i brz pronalazak željenih informacija. Poveznice na društvene mreže na naslovnoj stranici na vidljivom mjestu omogućuju korisniku širi spektar pretraživanja informacija te mogućnost odabira sučelja ovisno o vlastitim željama.¹⁷

S tim zaključkom krenulo se dalje razvijati mrežnu stranicu arhivističkog društva. Većina točaka iz zaključka uspješno je napravljena na novim mrežnim stranicama, poput jednostavne i pregledne početne stranice s istaknutim novostima i relevantnim sadržajem, padajućim glavnim izbornikom, kartama arhiva, vremenskom lentom, kronološkim popisom znanstvenih skupova i kongresa, digitalnim časopisima i poveznicama na novostvorene društvene mreže. Nažalost, trenutačno na novoj stranici nema obavijesti o zapošljavanju u arhivskoj struci i ponuda tečajeva. Možemo se nadati da ćemo u budućnosti vidjeti i te ponude na novoj stranici Društva.

¹⁷ Car, R.; Mihaljević, J. *Analiza sadržaja stranica drugih arhivističkih društava*. 2015. URL: <https://go.gl/YnoQE7> (11.12.2016.)

3. Proces tehničke izrade stranice

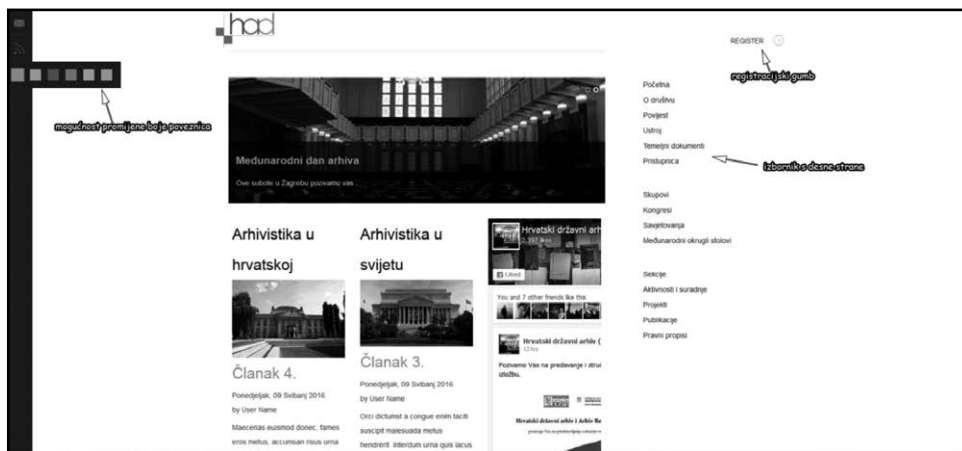
Nakon što je provedena analiza sadržaja stranica drugih arhivističkih društava, članovi društva izradili su strukturu za novu mrežnu stranicu. Na temelju te strukture morala se donijeti odluka pomoću kojeg se sustava za upravljanje mrežnim sadržajima ili graditelja mrežnih stranica trebaju izraditi nove mrežne stranice. Razmišljalo se o uporabi Wixa i Wordpresa, ali je na kraju odlučeno da će se mrežne stranice izgraditi u novoj inačici sustava Joomla, jer su stare stranice napravljene u starijoj inačici tog sustava. Također, Joomla nudi sve potrebne komponente da se izrade željene stranice, a osoba zadužena za obnavljanje stranica također je imala iskustva u radu s Joomlaom, pa je zato bilo sigurnije da se radi u tom sustavu. Prvo je izgrađen grafički prototip stranica pomoću lokalnog poslužitelja na XAMPP platformi. Na tom su prototipu testirani različiti grafički predlošci i programski moduli koji bi se mogli koristiti za nove mrežne stranice. Na kraju je odlučeno iskoristiti Helix 3 responzivan predložak tvrtke JoomSahrper jer je jednostavan za upravljanje i nudi mnogo mogućnosti, poput integracije ikona za društvene mreže i ikona za kontaktne informacije na zaglavlju stranica, mogućnosti izravnog dijeljenja i *lajkanja* članaka pomoću društvenih mreža te nudi mnogo opcija za samostalno grafičko oblikovanje.¹⁸

Stranica je bila u izradi na poslužitelju starih stranica, ali pohranjena u odvojenom direktoriju *had2* te se novim stranicama moglo pristupiti na adresi: www.had-inf.hr/had2. Time nove mrežne stranice koje su tada bile u izradi nisu ometale stare stranice te su i nove i stare stranice mogle istodobno funkcionirati na mreži. Tijekom izrade novih mrežnih stranica nije bilo dopušteno indeksiranje sadržaja pomoću *web crawlera*,¹⁹ pa je bio nemoguće pronaći stranice na mrežnoj tražilici. Dodatno je još pristup novim mrežnim stranicama bio zaštićen lozinkom, što je omogućilo pristup njihovom sadržaju samo ovlaštenim korisnicima. Nakon što su nove stranice izrađene i spremne za objavu, sadržaj se starih stranica sa starim sustavom Joomla i cijelom bazom podataka u potpunosti pohranio za dugoročno očuvanje i stare su stranice na svojoj domeni bile zamijenjene novim stranicama. Na novim stranicama dodana je Google analitika, koja anonimno prati aktivnosti posjetitelja stranica te stvara statističke podatke za administratora stranice o posjećenosti određenih mrežnih sadržaja i kretanju korisnika na stranici.²⁰ Dodatno je još postavljen Mouseflow servis, koji u pozadini također prati ponašanje korisnika na stranicama i snima njihovo kretanje i pritisak miša za koje stvara toplinske mape

¹⁸ *Helix3 – Best Template Framework for Joomla*. JoomSahrper. 09.05.2015. URL: <https://www.joomshaper.com/joomla-templates/helix3> (21.04.2016.)

¹⁹ Web crawler ili tzv. puzač na mreži vrsta je pretraživačkog programa koja prikuplja i indeksira informacije s internetskih stranica kako bi olakšao njihov pronalazak na mrežnim tražilicama (Panian, 2005, str. 276).

²⁰ *Google Analytics Solutions – Web Analytics & Marketing Measurement*. Google. 19.11.2016. URL: https://www.google.com/analytics/#?modal_active=None (24.12.2016.)

Slika 2. Primjer testiranja grafičkog predloška *Magazin za Joomla!* koji se na kraju nije koristio na pravim mrežnim stranicama.

(engl. *heatmap*) koje prikazuju što korisnici najviše pritišću na određenim stranicama (Mouseflow, 2016).

4. Sadržaj novih stranica

Većina sadržaja i strukture prenesena je sa starih stranica. Dio sadržaja o arhivističkim skupovima koji je prenesen sa starih stranica prikazan je na pregledniji način pomoću popisa koji se može sortirati.²¹ Objave sa starih stranica također su uspješno u potpunosti prenesene sa svim informacijama koje uključuju i broj otvaranja objave. Osim prenošenja starog sadržaja, izrađeno je i mnogo novog sadržaja, poput objavljenih publikacija sa skupova, koje se mogu izravno čitati i preuzeti s mrežnih stranica,²² interaktivnih karata s hrvatskim²³ i većim svjetskim arhivima,²⁴ karte koja kronološki prikazuje povijest arhivistike²⁵ i različitih arhivističkih igara.²⁶

²¹ *Savjetovanja*. Hrvatsko arhivističko društvo. 23.06.2016. URL: <http://had-info.hr/savjetovanja> (24.12.2016.)

²² *Publikacije*. Hrvatsko arhivističko društvo. 26.11.2016. URL: <http://had-info.hr/publikacije> (24.12.2016.)

²³ *Arhivi u Hrvatskoj*. Hrvatsko arhivističko društvo. 19.06.2016. URL: <http://had-info.hr/arhivi-u-hrvatskoj> (24.12.2016.)

²⁴ *Arhivi u svijetu*. Hrvatsko arhivističko društvo. 24.08.2016. URL: <http://had-info.hr/arhivi-u-svijetu> (24.12.2016.)

²⁵ *Povijest arhiva u Hrvatskoj*. Hrvatsko arhivističko društvo. 22.06.2016. URL: <http://had-info.hr/povijest/> (24.12.2016.)

²⁶ *Arhivističke igre*. Hrvatsko arhivističko društvo. 23.11.2016. URL: <http://had-info.hr/arhivisticke-igre> (24.12.2016.)

4.1. Početna stranica

Početna stranica²⁷ na vrhu ima klizač (engl. *slider*), koji omogućava da se stavi više slika i videozapisa s poveznicama i tekstom na dnu. Svrha je tog klizača da na grafički atraktivan način istakne glavne sadržaje ili bitne novosti na mrežnim stranicama pomoću interaktivnih slajdova. Slajdovima je podešeno vrijeme izmjene. Izmjenjivanje slajdova zaustavi se ako korisnik mišem prijeđe preko klizača kako bi mogao vidjeti sadržaj koji se nalazi na slajdu. Izmjena slajdova u klizaču provodi se pomoću nasumično odabranih animacija.

Slika 3. Klizač na početnoj stranici.

Ispod klizača članci su podijeljeni u dvije kategorije. Postoje članci o arhivima i arhivskoj praksi u Hrvatskoj koji su označeni kao jedna kategorija te objave o arhivskoj djelatnosti u drugim zemljama koje imaju drugu kategoriju. Na stranici su objave iz odabranih kategorija skraćeno prikazane i popraćene ikonom (engl. *thumbnail*), koju čini prva slika koja se koristi u objavi ili se, ako objava nema sliku, može staviti proizvoljna ikona. Ispod sažetka objave nalazi se poveznica koja vodi do cijelog sadržaja objave. Ispod svake objave nalaze se gumbi koji omogućuju daljnje dijeljenje te objave preko različitih društvenih mreža, kao što su Facebook, Twitter, LinkedIn i Twitter. Također, kod naslova svake objave piše koliko je puta ta objava otvorena. Desno od sažetaka objava stavljeni su dva prozora koji prikazuju Facebook i Twitter stranice Društva. Unutar tih prozora mogu se pregledavati i komentirati novosti objavljene na stranicama društvenih mreža.

²⁷ Početna. Hrvatsko arhivističko društvo. 09.11.2016. URL: <http://www.had-info.hr/> (24.12.2016.)

Slika 4. Podjele objava po kategorijama te prikaz sadržaja društvenih mreža pomoću prozorčića.

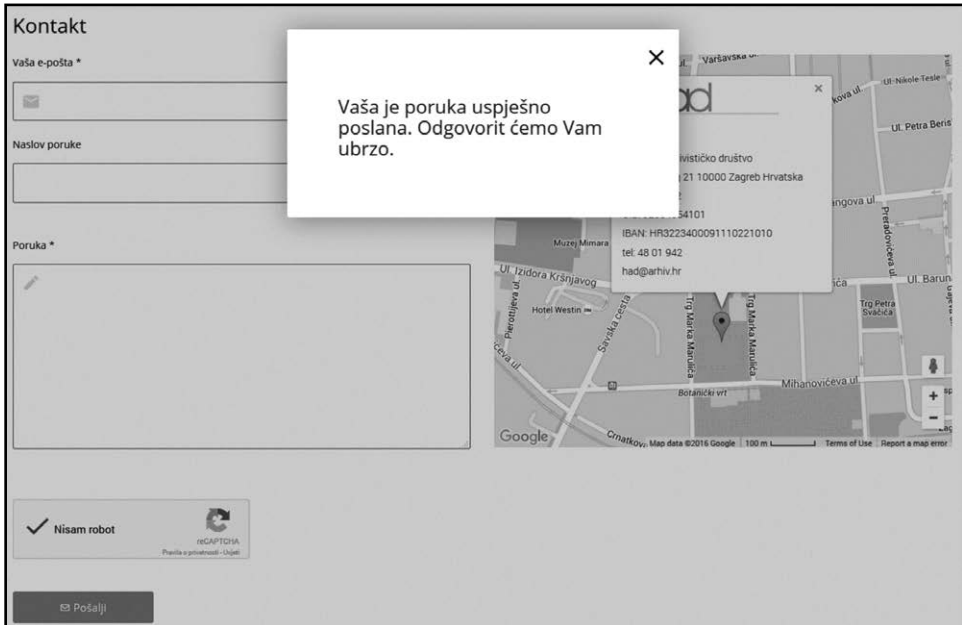
Ispod skraćenih objava nalazi se mrežni kontaktni obrazac pomoću kojeg posjetitelj stranica može izravno poslati poruku na službenu adresu Društva. Nakon što posjetitelj napiše poruku i svoju e-adresu, treba potvrditi da je čovjek, a ne program koji šalje neželjene poruke (engl. *spambot*), tako što pritiskom miša riješi jednostavan reCAPTCHA zadatak.²⁸ Odmah nakon što pritisne gumb za slanje, korisnik na početnoj stranici putem novostvorenog prozorčića dobiva obavijest o tome je li poruka uspješno poslana.

Donji izbornik koji se pojavljuje na dnu svake stranice sadržava poveznice na različite dodatne sadržaje koji se nalaze unutar stranica, kao što su karte s arhivima, arhivističke igre i vanjski sadržaji na drugim mrežnim stranicama, poput Nacionalnog arhivskog informacijskog sustava poznatog kao ARHiNET²⁹ i Arhivističkog terminološkog rječnika.³⁰ Svaka poveznica ima svoju ikonu koja predstavlja sadržaj. Ispod poveznica nalaze se gumbi za društvene mreže te gumb koji vodi do prijavnice za učlanjivanje.

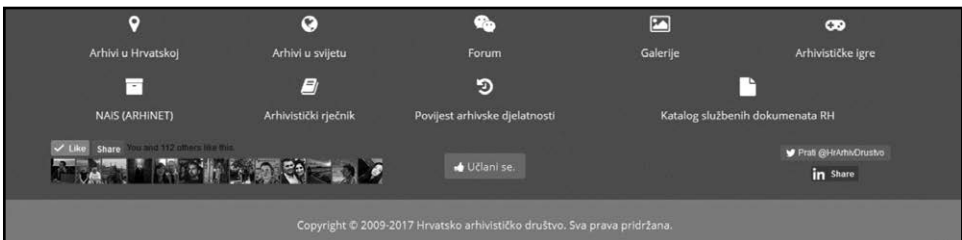
²⁸ Metoda kojom se sprječava programe koji šalju neželjene poruke tako što se zahtijeva od pošiljatelja poruke određeni unos koji programi ne mogu prepoznati. Taj unos često zahtijeva da se prepisu određena rukopisna slova iz knjiga koje OCR programi nisu mogli prepoznati te bi time pošiljatelji, osim potvrde da nisu programi, pomogli u procesu digitalizacije knjiga. Od 2014. Google je uveo novu metodu reCAPTCHA zadatka, koja se zove No CAPTCHA reCAPTCHA, u kojoj pošiljatelj samo treba pritisnuti tipku kojom potvrđuje da nije štetni program, ako sustav to ne uspije potvrditi, onda pita pošiljatelja da odabere iz niza slika one koje sadržavaju spomenutu riječ kako bi mu se omogućilo slanje poruke (The Free Dictionary, 2014).

²⁹ ARHiNET. Hrvatski državni arhiv. 26.02.2014. URL: <http://arhinet.arhiv.hr/default.aspx> (24. 12. 2016.)

³⁰ *Multilingual Archival Terminology Database*. CISCRA. URL: <http://www.ciscra.org/mat/mat> (24. 12. 2016.)

Slika 5. Prikaz kontaktnog obrasca na stranici.

Slika 6. Donji izbornik mrežnih stranica s dodatnim poveznicama.

4.2. Stranice s pravnim propisima

Stranice s pravnim propisima,³¹ koje uključuju opća načela, zakone, pravilnike, uredbе i norme, napravljene su tako da se korisniku nude PDF dokumenti za preuzimanje, koji su predstavljeni pomoću ikona. Propisi se također mogu i izravno čitati na stranici pomoću padajućih izbornika koji omogućava korisniku prikaz određenog dijela dokumenta koji ga zanima. Tako se svaki dokument dijeli na sastavne odrednice čiji su naslovi služili kao izbornici unutar kojih su se nalazili pravni članci sastavnica. To je lakši, brži i moderniji način za prikaz velikih

³¹ Zakoni. Hrvatsko arhivističko društvo. 23. 10. 2016. URL: <http://had-info.hr/zakoni> (24. 12. 2016.)

Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN 103/2003)
I. TEMELJNE ODREDBE
II. OBRADA OSOBNIH PODATAKA
III. OBRADA POSEBNIH KATEGORIJA OSOBNIH PODATAKA
Članak 8. Zabranjeno je prikupljanje i daljnja obrada osobnih podataka koji se odnose na rasno ili etničko podrijetlo, politička stajališta, vjerska ili druga uvjerenja, sindikalno članstvo, zdravlje ili spolni život i osobnih podataka o kaznenom i prekršajnom postupku. Iznimno, podaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se prikupljati i dalje obrađivati: ▪ u slučajevima iz članka 7. stavka 1. podstavka 1. i stavka 3. podstavka 1., 2. i 4. ovoga Zakona, ili ▪ ako se obrada provodi u okviru djelatnosti ustanove, udruženja ili bilo kojeg drugog neprofitnog tijela s političkom, vjerskom ili drugom svrhom te pod uvjetom da se obrada isključivo odnosi na njihove članove te da podaci ne budu otkriveni trećoj strani bez pristanka ispitanika. U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, obrada podataka mora biti posebno označena i zaštićena. Uredbom Vlade, uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka, propisat će se način pohranjivanja i posebne mjere tehničke zaštite podataka iz stavka 2. ovoga članka.
Članak 9. Prije prikupljanja bilo kojih osobnih podataka, voditelj zbirke osobnih podataka ili izvršitelj obrade dužan je informirati ispitanika čiji se podaci prikupljaju o identitetu voditelja zbirke osobnih podataka, o svrsi obrade u koju su podaci namijenjeni, o korisnicima ili kategorijama korisnika osobnih podataka te da li se radi o dobrovoljnom ili obveznom davanju podataka i o mogućim posljedicama uskrate davanja podataka. U slučaju obveznog davanja osobnih podataka navodi se i zakonska osnova za obradu osobnih podataka. Prije davanja osobnih podataka na korištenje drugim korisnicima voditelj zbirke osobnih podataka dužan je o tome informirati ispitanika. Informacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka daju se ispitaniku neovisno o tome prikupljaju li se osobni podaci neposredno od ispitanika ili iz drugih izvora. Iznimno, informacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne moraju se dati ispitaniku ako se za potrebe obrade u statističke svrhe ili u svrhe povijesnog ili znanstvenog istraživanja osobni podaci daju na korištenje ili se prikupljaju iz postojećih zbirki osobnih podataka, ili ako je obrada osobnih podataka izričito određena zakonom.
IV. POVJERAVANJE POSLOVA OBRADE OSOBNIH PODATAKA

Slika 7. *Primjer pregleda sastavnica dokumenta s pomoću padajućih izbornika.*

strukturiranih tekstnih sadržaja jer se ne mora pregledavati cijeli dokument da se nađe određena sastavnica, nego je dovoljno otvoriti skup kojemu sastavnica pripada i unutar njega tražiti sastavnicu.

4.3. Skupovi

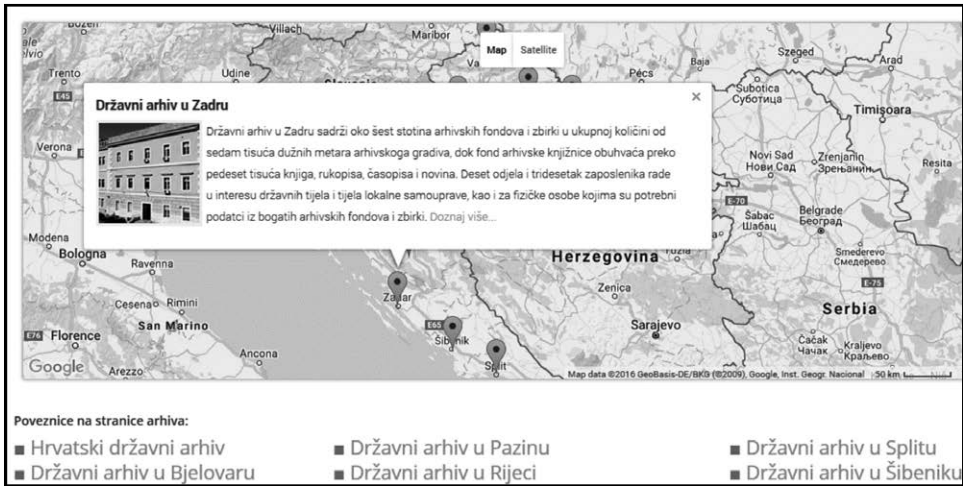
Skupovi, među koje spadaju kongresi, savjetovanja i međunarodni okrugli stolovi, mogu se pregledavati pomoću kronološkog popisa koji sadržava poveznice koje vode do unutarnje mrežne stranice koja govori više o skupu. Popis s mrežnim poveznicama može se sortirati po datumu ili broju pritisaka miša na poveznicu. Objave koje se nalaze na poveznici i daju osnovne informacije o skupu, program skupa i galeriju slika sa skupa. Radovi sa skupova nalaze se na stranici s publikacijama.

4.4. Publikacije

Publikacije članova društva, koje uglavnom uključuje znanstvene radove predstavljene na međunarodnim savjetovanjima i arhivističkim kongresima, osim klasičnog prikaza pomoću PDF datoteke, mogu se čitati kao e-časopis pomoću FlipHTML5 servisa. Takav način pregleda publikacije omogućuje vizualno privlačnije čitanje jer uključuje animacije za pokretanje stranica te je lakše povećati određene dijelove dokumenta, što omogućava bolju preglednost, te postoji tražilica pomoću koje se mogu pronaći stranice na kojima se nalazi određeni izraz. FlipHTML5 servis također omogućava da se publikacije sa stranice pritiskom na gumb dijele preko društvenih mreža.

4.5. Karta arhiva u Hrvatskoj

Jedna od poveznica donjeg izbornika vodi do karte arhiva u Hrvatskoj, koja je izrađena pomoću Google karte. Karta ima više oznaka za lokacije svih arhiva u Hrvatskoj. Kad se pritisne na neku oznaku, pojavi se prozorčić unutar karte koji daje sličicu i osnovne informacija o arhivu te poveznicu na mrežne stranice arhiva na kojima se može doznati više o njemu. Ispod karte dodane su poveznice na mrežne stranice arhiva.

Slika 8. Korištenje Google karte za davanje informacija o svim arhivima u Hrvatskoj.

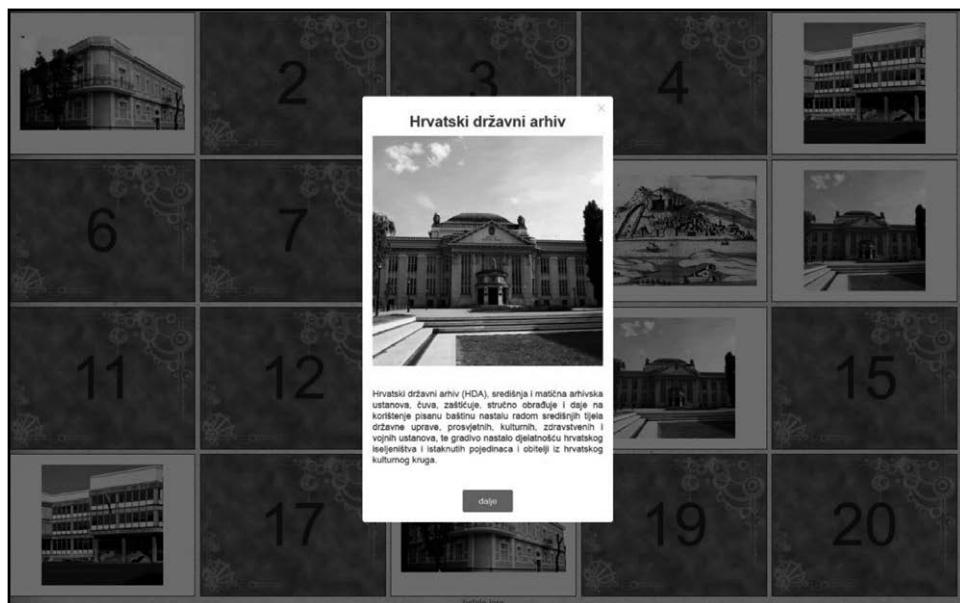
4.6. Arhivističke igre

Na stranici se nalaze tri arhivističke igre izrađene u HTML5 formatu, koji omogućava da se igra može pokrenuti na svim novijim mrežnim preglednicima, na uređajima s različitim veličinom ekrana, od mobilnih uređaja do stolnih računala, te ne zahtijeva instalaciju dodatnih programa poput Adobova *Flasha* za pokretanje igre. Prva je igra memori s hrvatskim arhivima³² u kojem igrač, kad spoji par, dobiva osnovne informaciju o arhivu. Igra je kasnije doradena kako bi se lakše igrala na mobilnim uređajima³³ te je na temelju doradene inačice igre napravljen i memori za svjetske arhive.³⁴

³² *Memori s hrvatskim arhivima – prva inačica*. Hrvatsko arhivističko društvo. 21.05.2016. URL: <http://www.had-info.hr/arhivisticke-igre/memori-s-arhivima> (24.12. 2016.)

³³ *Memori s hrvatskim arhivima – druga inačica*. Hrvatsko arhivističko društvo. 22.05.2017. URL: <https://had-info.hr/igre/memori-hr-arhivi/> (24.12.2017.)

³⁴ *Memori sa svjetskim arhivima*. Hrvatsko arhivističko društvo. 28.05.2017. URL: <https://had-info.hr/igre/memori-svjetski-arhivi/> (22.07.2017.)

Slika 9. Igra memori u kojoj se spajaju sličice arhiva koje, kad se spoje, daju osnovne informacije o arhivu.

Druga je igra slagalica s arhivskim gradivom,³⁵ u kojoj igrači mogu birati između četiriju slika na kojima se nalazi neko arhivsko gradivo koje se čuva u jednom od hrvatskih arhiva. Kad igrač složi sliku, pojavit će mu se kratak opis gradiva te mrežna poveznica na tekst o arhivskom gradivu. Treća igra Arhivska tipkalica³⁶ rađena je prema nazivima iz Arhivističkog rječnika. Riječ je o daktilografskoj igri u kojoj igrač mora upisati padajuće nazive na engleskom jeziku prije nego što padnu na dno ekrana. Svrha je igre da nauči arhiviste hrvatske prijevode engleskih naziva. Zato nazivi padaju jedan po jedan te se za svaki uspješno prepisan naziv pojavi njegov prijevod na hrvatski. Igra ima više razina te igrač što više napreduje dolazi do viših razina na kojima padaju dulji i složeniji nazivi. Taj je sadržaj jedinstven jer nijedna druga stranica arhivističkog društva nema igre povezane uz arhivsku struku. Čak i većina stranica većih arhiva nemaju nikakve igre povezane s arhivistikom. Igre su u današnje vrijeme suvremeni medij koji kombinira sliku, tekst i zvuk te u novijim generacijama postaju sve proširenije i dostupnije, pa ih je potrebno sve više koristiti u obrazovne svrhe u različitim područjima, uključujući i arhivistiku.

³⁵ *Slagalica s arhivskim gradivom*. Hrvatsko arhivističko društvo. 03.08.2016. URL: <http://www.had-info.hr/arhivisticke-igre/slagalica-s-arhivskim-gradivom> (24.12.2016.)

³⁶ *Arhivistički rječnik - tipkalica*. 26.10.2016. Hrvatsko arhivističko društvo. URL: <http://www.had-info.hr/tipkalica/> (24.12.2016.)

4.7. Karta arhiva u svijetu

Karta arhiva u svijetu napravljena je pomoću Leaflet programske knjižnice, koja omogućava korištenje OpenStreetMap karte. OpenStreetMap karte, za razliku od Google karta, nisu zaštićene licencom te se njima može slobodno koristiti bez ikakvih ograničenja za bilo koje svrhe. Budući da je kod za korištenje karte otvoren, karta se može prilagoditi različitim potrebama i načinima korištenja.³⁷ Zbog toga karta ima izbornik s lijeve strane, koji omogućava lakšu navigaciju do informacija o arhivu. Također, pritiskom na poveznicu za arhiv, karta se povećava te se promijeni stil prikaza karte na satelitski prikaz radi boljeg pregleda prostora na kojem se nalazi zgrada arhiva. Moguće je promijeniti grafički stil karte pomoću izbornika na klasični, mračni, svijetli, satelitski, pejzažni i terenski stil te stil koji izgleda kao da je nacrtan vodenim bojama.

Na karti se unutar dijaloškog okvira svake oznake mogu naći informacije za 66 svjetskih arhiva. Te informacije prikupljene su i prevedene sa službenih mrežnih stranica arhivskih ustanova. Tako možemo doći do različitih podataka o arhivima, primjerice godine njihova osnutka, starosti gradiva koje čuvaju, posebnostima gradiva koje čuvaju, poput Engleskog arhiva koji čuva pisma Williama Shakespearea, promjeni ustroja arhiva te glavnim zadaćama ustanove. Karta je napravljena tako da se može pregledavati na računalima koja imaju različitu veličinu ekrana, a može se pregledavati i na mobilnim uređajima. Izrađena je u HTML formatu te ne zahtijeva instalaciju Flash dodatka za multimedijски prikaz sadržaja. Zanimljivo je napomenuti da je nedugo nakon što je ta karta izrađena pokrenut

Slika 10. Karta arhiva u svijetu na kojoj svaka oznaka sadržava osnovne informacije o arhivu.

³⁷ OpenStreetMap. OpenStreetMap. 14.02.2010. URL: <https://www.openstreetmap.org/#map=5/51.500/-0.100> (24.12.2016.)

neovisan projekt Archives World Map, koji se također koristi OpenStreetMapom.³⁸ Cilj je tog projekta omogućiti korisnicima da označe na karti poznate arhivske ustanove, obrazovne ustanove za arhiviste i druge ustanove s ISDIAH podacima te tim ustanovama pridodaju kontaktne informacije, poput adrese, e-adrese i adrese mrežnih stranica. Svi označeni arhivi s dodanim informacijama prikazuju se na zajedničkoj karti. Iako ta karta trenutačno ima oko 700 označenih arhiva, od čega većinu čine američki arhivi, ipak ne sadržava iscrpne informacije o arhivima koje se nalaze na karti na stranicama Društva, a nedostaje joj i izbornik sa strane, kakav ima karta na stranicama Društva, koji olakšava pronalaženje određenog arhiva na karti.

4.8. Povijest arhivske djelatnosti u Hrvatskoj prikazana interaktivnom kartom

Na stranicama se nalazi i vremenska lenta koja se koristi StoryMapJS alatom. To je mrežni alat otvorenog koda koji se koristi OpenStreetMap kartom za kronološki prikaz događaja na karti.³⁹ Na karti se prikazuju događaji važni za arhivsku struku u Hrvatskoj od statuta grada Splita iz 1312. sve do promjene naziva Arhiva Hrvatske u Hrvatski državni arhiv 1993. godine. Na karti se nalazi više oznaka te svaka oznaka sadržava tekst, sliku i mrežne poveznice za povezane sadržaje. Strelice omogućavaju kronološku navigaciju s jednog sadržaja na drugi. Također je moguće navigirati sadržajem pritiskom na oznake na karti. Karta je rađena u HTML formatu te se može pregledavati i na uređajima s manjim ekranom.

5. Zaključak

Iako su obnovljene stranice Hrvatskog arhivističkog društva nove, ipak ima još prostora za poboljšanja. Stranice trenutačno sadržavaju informacije o Društvu, njegovim članovima i skupovima te publikacije za čitanje i preuzimanje, interaktivne karte s arhivima i arhivističke igre. Ono što im nedostaje, a to imaju neki arhivi iz početne analize, stranica je na kojoj se objavljuju natječaji i ponude za različite arhivske poslove te stranica koja nudi informacije o stručnom usavršavanju i tečajevima za arhiviste u Hrvatskoj i izvan nje. Mogla bi se napraviti i stranica koja je usmjerena na primjenu hardverske i softverske tehnologije koja pomaže u obavljanju arhivskih poslova. Trebalo bi nastojati popularizirati stranice te objavljivati više sadržaja na stranicama društvenih mreža. Postupno bi se na stranice mogli dodavati multimedijски sadržaji kojima se promiče arhivska struka i usavršavanje arhivista te bi se ti sadržaji mogli širiti na društvenim mrežama. Obrazovni multimedijски sadržaji ne moraju biti namijenjeni samo djeci. Mogu se izraditi sadržaji koji uče arhiviste kako se služiti određenim tehnologijama ili kako postu-

³⁸ Sodré Andrade, R. *Archives World Map*. 05.02.2017. URL: <https://map.arquivista.net/> (22.07.2017.)

³⁹ *StoryMap JS – Telling stories with maps*. Knight Lab. 20.02.2014. URL: <https://storymap.knightlab.com/> (24.12.2016.)

pati s određenim dokumentima i zapisima. Na stranicama bi se moglo ponuditi više informativnog sadržaja, ali i donositi različite ponude za članove Društva, primjerice popusti za kupnju publikacija kojima su autori drugi članovi Društva i popusti za sudjelovanje na različitim arhivističkim skupovima. Poželjno je svakodnevno objavljivati sadržaje jer bi to potaknulo korisnike da više posjećuju stranice Društva znajući da na njima stalno mogu doći do novih informacija. Važno je zaštititi sadržaj mrežnih stranica te zato treba redovito raditi pričuvne kopije kako bi stranice ostale sačuvane i u slučaju prestanka rada mrežnog poslužitelja. Mrežne su stranice medij koji dugoročno treba nadograđivati i sadržajno i tehnološki te se brinuti o njegovu sadržaju koji se stalno obogaćuje.

Literatura

Alfirević, T. Analiza društvenih mreža drugih arhivističkih društava. 2015. URL: <https://goo.gl/HrXeYy> (11.12.2016.)

Archives Live – Australian Society of Archivists Inc. Archives Live. 19.11.2005. URL: <http://archiveslive.ning.com/> (22.11.2016)

ARHiNET. Hrvatski državni arhiv. 26.02.2014. URL: <http://arhinet.arhiv.hr/default.aspx> (24.12.2016.)

Arhivi u Hrvatskoj. Hrvatsko arhivističko društvo. 19.06.2016. URL: <http://had-info.hr/arhivi-u-hrvatskoj> (24.12.2016.)

Arhivi u svijetu. Hrvatsko arhivističko društvo. 24.08.2016. URL: <http://had-info.hr/arhivi-u-svijetu> (24.12.2016.)

Arhivističke igre. Hrvatsko arhivističko društvo. 23.11.2016. URL: <http://had-info.hr/arhivisticke-igre> (24.12.2016.)

Association des archivistes français. URL: <http://www.archivistes.org/> (11.12.2016.)

Australian Society of Archivists. URL: www.archivists.org.au (11.12.2016.)

Car, R. i Mihaljević J. *Analiza sadržaja stranica drugih arhivističkih društava.* 2015. URL: <https://goo.gl/YnoQE7> (11.12.2016.)

Depietro, Peter. *Transforming education with new media: Participatory Pedagogy, Interactive Learning, and Web 2.0.* New York City : Counterpoints, 2013, str. 1. gahetNA. URL: <http://www.gahetna.nl/> (11.12.2016.)

Google Analytics Solutions – Web Analytics & Marketing Measurement. Google. 19.11.2016. URL: https://www.google.com/analytics/#?modal_active=none (24.12.2016.)

Helix3 – Best Template Framework for Joomla. JoomSahrper. 09.05.2015. URL: <https://www.joomshaper.com/joomla-templates/helix3> (21.04.2016.)

Hoegg, R.; Martignoni, R; Meckel, M & Stanoevska-Slabeva, K. Overview of business models for Web 2.0 communities. *GeNeMe* (Dresden). (2006), str. 12-14.

Kelly, E. (2009). What is screencast?. *WhatIs.com*. URL: <http://whatis.techtarget.com/definition/screencast> (07.07.2016.)

Memori s hrvatskim arhivima – druga inačica. Hrvatsko arhivističko društvo. 22.05.2017. URL: <https://had-info.hr/igre/memori-hr-arhivi/> (24.12.2017.)

Memori s hrvatskim arhivima – prva inačica. Hrvatsko arhivističko društvo. 21.05.2016. URL: <http://www.had-info.hr/arhivisticke-igre/memori-s-arhivima> (24.12.2016.)

Memori sa svjetskim arhivima. Hrvatsko arhivističko društvo. 28.05.2017. URL: <https://had-info.hr/igre/memori-svjetski-arhivi/> (22.07.2017.)

Mihaljević, J. *Arhivistički rječnik - tipkalica*. 26.10.2012. Hrvatsko arhivističko društvo. URL: <http://www.had-info.hr/tipkalica/> (24.12.2016.)

Mouseflow – Session Replay, Heatmaps, Funnels & Forms. Mouseflow. 23.03.2016. URL: <https://mouseflow.com/> (24.12.2016.)

Multilingual Archival Terminology Database. CISCRA. URL: <http://www.ciscra.org/mat/mat> (24.12.2016.)

Norsk arkivrad. URL: <http://www.arkivrad.no/> (11.12.2016.)

OpenStreetMap. OpenStreetMap. 14.02.2010. URL: <https://www.openstreetmap.org/#map=5/51.500/-0.100> (24.12.2016.)

Panian, Ž. *Informatički enciklopedijski rječnik: @-L*. Zagreb: Europapress holding d.o.o., 2005, str. 87.

Panian, Ž. *Informatički enciklopedijski rječnik: M-Z*. Zagreb: Europapress holding d.o.o., 2005, str. 154. i 276.

Početna. Hrvatsko arhivističko društvo. 09.11.2016. URL: <http://www.had-info.hr/> (24.12.2016.)

Povijest arhiva u Hrvatskoj. Hrvatsko arhivističko društvo. 22.06.2016. URL: <http://had-info.hr/povijest/> (24.12.2016.)

Publikacije. Hrvatsko arhivističko društvo. 26.11.2016. URL: <http://had-info.hr/publikacije> (24.12.2016.)

reCAPTCHA – Article about reCAPTCHA. The Free Dictionary. (2014). URL: <http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/reCAPTCHA> (08.07.2016.)

Rouse, M. *What is content management system (CMS)?*. WhatIs.com. 2016. URL: <http://searchsoa.techtarget.com/definition/content-management-system> (18.06.2016.)

Savjetovanje. Hrvatsko arhivističko društvo. 23.06.2016. URL: <http://had-info.hr/savjetovanje> (24.12.2016.)

Slagalica s arhivskim gradivom. Hrvatsko arhivističko društvo. 03.08.2016. URL: <http://www.had-info.hr/arhivisticke-igre/slagalica-s-arhivskim-gradivom> (24.12.2016.)

Society of American Archivists. URL: <https://www2.archivists.org/> (11.12.2016.)

Sodré Andrade, R. *Archives World Map*. 05.02.2017. URL: <https://map.arquivista.net/> (22.07.2017.)

StoryMap JS – Telling stories with maps. Knight Lab. 20.02.2014. URL: <https://storymap.knightlab.com/> (24.12.2016.)

The Archives and Records Association. URL: <http://www.archives.org.uk/> (11.12.2016.)

The Association of Canadian Archivists. URL: <http://archivists.ca/> (11.12.2016.)

Verein Schweizerischer Archivarinnen und Archivare. URL: <http://vsa-aas.ch/> (11.12.2016.)

Zakoni. Hrvatsko arhivističko društvo. 23.10.2016. URL: <http://had-info.hr/zakoni> (24.12.2016.)

Summary

THE PROCESS OF RESTORING THE WEBSITE OF THE CROATIAN ARCHIVAL SOCIETY

The article analyzes the process of restoration of old website of the Croatian Archival Society. This process involved collaboration between students from the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, with members of the Croatian Archival Society. First step of the restoration process involved analyzing information and technical aspects of the websites of eight major foreign archival societies. Based on this analysis the technical process of creating a new website on hidden subdomains of the old website began. The testing of certain functions of the new website was done off-line. Besides transferring and improving content from the old site, which mostly included simple information with plane text and some pictures, a lot of new interactive content was created which included publications that could be read directly from within the website or downloaded on a computer device, interactive maps with Croatian archives and archives of the world and many different archival games. In conclusion some suggestions on how to improve and develop this new site are given.

Keywords: *archival society, multimedia content, social networks, website analysis, website information, website restoration*